Pijn op de borst: voorkomen, oorzaken en trends in incidentie

Haio: BOOGAERTS Tom , KUL
Promotor: BUNTINX Frank
Praktijkopleider: SCHRAEPEN Adelbert , THONÉ Philippe

Context: Pijn op de borst komt vaak voor in de huisartsengeneeskunde. Acuut myocardinfarct wordt het meest gevreesd mede door zijn hoge morbiditeit en mortaliteit. Het diagnostisch landschap van pijn op de borst is breed en vaak een uitdaging voor de clinicus. De meeste studies concentreren zich op ziektes in plaats van symptomen. Buitenlandse studies tonen een daling van de incidentie voor acuut myocardinfarct. Dit is reeds bevestigd door een oudere Belgische studie. Maar er zijn weinig recente studies over epidemiologie van pijn op de borst en de oorzaken ervan in de huisartsgeneeskunde.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de frequentie, oorzaken en trends in incidentie van de klacht pijn op de borst?

Methode: We hebben 2 studies uitgevoerd. Bij de eerste observationele studie, registreerden 47 huisartsen gedurende twee weken de leeftijd en het geslacht van alle patiënten. Bij de patiënten met pijn op de borst, werden volgende bijkomende gegevens geregistreerd: werkdiagnose na het consult, type van consult, verwijzing, technische onderzoeken uitgevoerd en hospitalisatie. Een maand later werd een follow-up formulier vervolledigd met bevestiging van diagnose en definitieve informatie over verwijzing, hospitalisatie en overlijden. Bij de tweede retrospectieve cohort studie, selecteerden we volgende ziekten die geassocieerd zijn aan de klacht pijn op de borst: acuut myocardinfarct, ischemische hartziekte met angor, peptische ulcera, oesofagale ziekte, longembolie, pneumonie en pleurale effusie. Uit de intego-databank, een Vlaams registratienetwerk van huisartsen in België met uitgebreide gegevens over ziekten en diagnoses, werd de jaarlijkse leeftijd-gestandaardiseerde incidentie per geslacht van elke geselecteerde ziekte verzameld van 1994 tot en met 2013.

Resultaten: In de eerste studie werden er 7432 patiëntencontacten geregistreerd waarvan er ongeveer 1.6% (met betrouwbaarheidsinterval 95% 1.3-1.9) of 119/7432 voor pijn op de borst waren. Wandpijn (26%), hyperventilatie (17%) en oesofagiale ziekte (6%) werden het meeste geregistreerd als oorzaak voor pijn op de borst. Acuut myocardinfarct kwam zelden voor. In de tweede studie werd er een daling gezien van myocardinfarct tussen 1994 en 2006. Na 2006 zag men een stijging. Voor ulcera zag men een daling van incidentie gedurende de gehele periode terwijl voor de andere geselecteerde ziekten de incidentie stabiel bleef.

Conclusie: Pijn op de borst kwam in 1.6 % van alle patiëntencontacten voor in de huisartsgeneeskunde. Dit resultaat lag in de lijn van de recente resultaten van buitenlandse studies en was lager dan een vroegere Belgische studie. Wandpijn was de meeste voorkomende oorzaak van pijn op de borst. De incidentie van acuut myocardinfarct is doorheen de jaren gedaald hoewel er na 2006 een stijging te zien was, die mogelijks door technologische vooruitgang en verbetering van troponines en herdefinitie van ziektes verklaard werd. De incidentie van ulcera was verder gedaald zoals beschreven in literatuur. De andere geselecteerden ziektes bleven stabiel.